

การวิเคราะห์ศักยภาพ

- ภารกิจที่จะดำเนินการและเป้าหมายในอนาคตที่ต้องไปถึง
- ปัจจุบันหน่วยงานนี้ทำอะไร สอดคล้องกับภารกิจที่จะดำเนินการมากน้อยเพียงใด มีส่วนใดที่ขาด หรือเกิน
- จะทำอย่างไรกับส่วนที่ขาดหรือเกินนั้น
- ผลการดำเนินงานที่ผ่านมาเป็นอย่างไร เทียบเคียงกับมาตรฐานใด
- ภารกิจที่จะดำเนินการนั้นมีมาตรฐานกลางใด และจะสามารถนำข้อมูลผลการดำเนินงานที่มีอยู่ไปเทียบเคียงได้หรือไม่

การวิเคราะห์ศักยภาพ (ต่อ)

- บริการที่จะให้มีอะไรบ้าง
- มีความรู้ความชำนาญในงานมากน้อยเพียงใด
- ต้นทุนของบริการเป็นอย่างไร จะเพิ่มประสิทธิภาพทางการเงินได้อย่างไร
- ถูกค้าโดยตรงของภารกิจใหม่นอกจากหน่วยงานเจ้าสังกัดแล้วมีใครบ้าง
- มีหน่วยงานอื่นทั้งในภาคราชการและภายนอกให้บริการในลักษณะเดียวกันหรือไม่
- ฯลฯ

จัดทำคำขอ

- หนังสือแนะนำ
- เหตุผลความจำเป็น
- บทวิเคราะห์
- เอกสารประกอบการดำเนินการ
 - 1. วัตถุประสงค์ พันธกิจ และอำนาจหน้าที่
 - 2. ความสัมพันธ์และภาระรับผิดชอบต่อหน่วยงานแม่ต้นสังกัด
 - 3. การวางแผนและรายงานผล
 - 4. แนวทางการบริหารทรัพยากร
 - 5. แนวทางการประเมินองค์การและผลสัมฤทธิ์
 - 6. ทิศทางการพัฒนาองค์การในอนาคต
 - 7. อื่น ๆ

การแปลงสภาพเป็นหน่วยบริการรูปแบบพิเศษ

- จำแนกทรัพยากรของหน่วยบริการรูปแบบพิเศษ
- ตั้งคณะกรรมการ (ถ้าหัวหน้าส่วนราชการเห็นควร)
- กำหนดหลักเกณฑ์การสรรหาผู้อำนวยการ
- สรรหาและแต่งตั้งผู้อำนวยการ
- เริ่มดำเนินการ

สรุป

ก. หน่วยบริการรูปแบบพิเศษเป็นหน่วยงานของรัฐที่ไม่ใช่
ส่วนราชการ ซึ่งได้รับการจัดตั้งขึ้นเพื่อให้บริการแก่หน่วยงาน
ต้นสังกัดส่วนราชการอื่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
และ/หรือประชาชน โดยไม่มีวัตถุประสงค์เพื่อแสวงหารายได้
(กำไร) และนำส่งรายได้เข้ารัฐโดยตรง หรือจำเป็นต้องเลี้ยง
ตัวเองได้เป็นสำคัญ อย่างไรก็ตาม ในบางกรณีอาจมีการวาง
เงื่อนไขให้ต้องนำส่งรายได้บางส่วนเข้ารัฐตามสมควร

สรุป (2)

ข. การจัดตั้งหน่วยบริการรูปแบบพิเศษไม่ใช่เป็นเรื่องของการเตรียมการแปรรูปกิจการหรือโอนถ่ายภารกิจให้ไปเป็นของเอกชน (privatization) แต่การดำเนินงานของหน่วยบริการรูปแบบพิเศษต้องเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถแข่งขันและเทียบเคียงได้กับภาคเอกชน โดยอาจต้องเปิดให้มีการทดสอบตลาด (market testing) เพื่อตอบคำถามและให้เหตุผลในการดำรงอยู่ของตนเอง

สรุป (3)

ค. หน่วยบริการรูปแบบพิเศษไม่ใช่หน่วยงานที่มีความเป็นอิสระอย่างเด็ดขาด หรืออยู่นอกเหนือการการควบคุมดูแลของฝ่ายบริหารอย่างสิ้นเชิง แต่ยังคงอยู่ภายใต้สายการบังคับบัญชาของรัฐมนตรี ปลัดกระทรวง และอธิบดี ตามลำดับ

ง. การได้รับการยกเว้นหรือผ่อนคลายกฎระเบียบ เพื่อให้เกิดอิสระความคล่องตัวทางการบริหารจัดการ (managerial flexibility waivers) ยังคงมีขีดจำกัดอยู่บางประการ トラบเท่าที่ไม่เกินขอบเขตอำนาจหน้าที่ของฝ่ายบริหาร (นายกรัฐมนตรี หรือคณะรัฐมนตรี) ที่สามารถอนุญาตหรืออนุมัติให้ได้เท่านั้น

สรุป (4)

จ. การจัดตั้งหน่วยบริการรูปแบบพิเศษ มีหลักการที่แตกต่างไปจากองค์การมหาชน ในแง่ของลักษณะธรรมชาติของภารกิจงานที่ยังไม่สมควรแยกออกเป็นนิติบุคคลอิสระอย่างเด็ดขาดจากหน่วยงานแม่ต้นสังกัดเดิม หรืออาจมีขนาดที่ค่อนข้างเล็กและขอบเขตที่จำกัดกว่า หรือไม่มีคุณลักษณะของประเด็นในเชิงนโยบายสาธารณะอย่างเด่นชัดที่จำเป็นต้องมีระดับของความป็นอิสระอย่างค่อนข้างสูง